

Decisionum Auricularum Lib. I.

lem, seu implicitam, ut illa possint remitti: ratio est, quia contraria contrariis curantur: ergo ad tollendam culpam uenialis peccati requiritur dolor ei cōtrarius.

- Sed ut hæc quæstio facilius reddatur,
- 4 præsuppono primum, quod t̄ peccatum ueniale dicitur multis modis, ut habetur per D. Tho. 1.2.q.88.art.2. Vno modo ex euentu, quia est ueniam consecutum, & sic omne peccatum per pœnitentiam sit ueniale, de penit. dist. 1. serpens, & cap. sicut primi, quod in ueteri lege morte non puniebat, sed ceremoniis expiabatur, de penit. dist. 1.c. 1. Alio modo, quia non habet in se, unde ueniam non consequatur, uel in toto, uel in parte. In parte quidem, sicut cum habet in se aliquid diminuens culpam, ut cum sit ex infirmitate, uel ignorantia, & hoc dicitur ueniale ex causa. Vnde Apostol. ignorans feci, & ueniam merui: modo ignorantia non sit supina, dist. 16. quod dicitis. 1.q.4. item peccatum. 11.q.3. excellentissimus, de cler. exc. mini. Apostolicae. In toto autem ex eo, quod non tollit ordinem ad ultimum finem, unde non meretur pœnam æternam, sed temporalē; & de hoc ueniali ad præfens intendimus. Quæ autem sint uenialia, enumerat Aug. in c. unum, dist. 25.
- 5 † Secundo noto, quid triplex reperitur detestatio peccati, actualis, & expressa, habitualis, & virtualis. Contrito actualis est illa, ut homo actualiter peccatum mortale cōmissum detestetur, quantum in ipso est, uidelicet, ut diligentiam adhibeat ad memorandum singula, ut singula detestetur. & ista necessaria est ad remissionem mortalium, ut in præcedenti capitulo diximus. Alia est habitualis displicentia, quæ habetur per habitum charitatis, & talis non requiritur ad remissionem uenialium: quia si habitus sufficeret, nullus existens in charitate ullum posset habere peccatum ueniale, quod est falsum: non enim repugnat, ut quis feruide amet Deum, & tamen peccet uenialiter. Tertia est displicentia virtualis, ut quando quis eo affe-

tit fertur in Deum, & res diuinæ, ut quicquid sibi occurreret, quod eum ab hoc motu retardaret, displiceret ei, & doleret se commisisse, etiā si tunc de illo non cogiteret, Caiet. 3.par. q.87. art. 1. &

- 6 hæc t̄ virtualis displicentia requiritur ad dimissionem uenialium, quæ est actus, ut cuiuscunq; tunc memoria habetur, displicantem pareret. Quandoque enim non remittit nisi quedam, & non omnia. Stat enim diligentem Detū magis esse affectum ad unum genus peccati uenialis, uidelicet mentiendi iocose, q; ad aliud uerbi ocioso, ita quod si huius memoria adefteret, illud displiceret. Si autem adefset memoria alterius, non displiceret. Igitur t̄ ad remissionem uenialium duo requiruntur. Primum, ut nulla sit complacentia, aut propositum: nulum enim peccatum ueniale remitti potest flante eius complacentia, Sylvest. in uer. peccatum. quæst. 6. Secundum, ut præter absentiam complacentia sit actus cōtrarius peccato ueniali. hoc est, quod ita feratur in Deum; ut si illius peccati cogitatio mēti occurreret, displiceret ei, & doleret se commisisse, ita Sotus dist. 15. quæst. 2. ar. 1. uers. igitur. & ita t̄ intelligitur authoritas Augustini de uera, & falsa penitentia, c. 8. ubi inquit pœnitentiam assidue peccanti necessaria esse; In multis enim offendimus omnes. Intelligitur de contritione virtuali; uel si de formal, intelligitur non esse necessariam, sed salubrem, & utilem, ut inquit D. Tho. dub. 397. Præterea sic etiam intelligitur illud de gutta aqua: nam dicimus quod in illo feruēti motu charitatis est culpa uenialis detestatio implicita, quia si cogitaret de eo, detestaretur illud, & ideo per talem motū remittitur ueniale, D. Thom. dist. 17. lib. 4. q. uni. c. 5. ad primum in opus. Rursum, nec illud obstat, quod cum hæc t̄ ueniali detestatio non sit perfecta, quia non includit propositum cauendi in futurum, ergo non requiritur; quia respondetur qd̄ homo in gratia Dei constitutus potest quidē uitare omnia, & singula peccata morta-